

Protokół nr 19/2016

posiedzenia Komisji Zdrowia, Rodziny i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej
Inowrocławia, odbytego w dniu 24 października 2016 r.
w Urzędzie Miasta Inowrocławia

.....

Przebieg obrad:

Pani Anna Trojanowska - Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej Inowrocławia o godz. 8³⁰ otworzyła Komisję i po powitaniu członków Komisji oraz zaproszonych gości stwierdziła, że zgodnie z listą obecności, w Komisji uczestniczy 4 radnych, co stanowi kworum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

Listy obecności radnych oraz zaproszonych gości stanowią załączniki nr 1 i 2 do protokołu.

Porządek obrad:

1. Funkcjonowanie programu „Rodzina 500+” w Inowrocławiu.
2. Sprawy wymagające opinii Komisji.
3. Sprawy bieżące.

Do porządku obrad nie wniesiono żadnych uwag (za - 4), przystąpiono zatem do jego realizacji.

Ad.1. Funkcjonowanie programu „Rodzina 500+” w Inowrocławiu.

Informacja stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Grzegorz Gąsiorek – Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia:

Pan Naczelnik przedstawił informację na temat funkcjonowania programu „Rodzina 500+” w Inowrocławiu. Materiał został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, dlatego poprosił o szersze przedstawienie materiału przez p. Jadwigę Kalinowską – Dyrektora MOPS.

Jadwiga Kalinowska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu:

„System świadczeń wychowawczych, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieki nad nim i zaspokajaniem jego życiowych potrzeb, obowiązujący od 1 kwietnia 2016 r.

został określony przez normy prawne ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195). Ustawodawca wskazał w niej warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego, zasady jego przyznawania i wypłacania. Określił także (art. 2 ustawy), że organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o ten rodzaj świadczeń. W Inowrocławiu, na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Inowrocławia, zadanie o którym mowa, realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Prawo do składania wniosków o świadczenie wychowawcze na dziecko poniżej 18 roku życia przysługuje osobom uprawnionym, do których zalicza się: matkę, ojca, opiekuna faktycznego dziecka lub opiekuna prawnego. Podstawą wszczęcia postępowania jest zatem wniosek jednej z wymienionych osób. Przyznanie świadczenia, o którym mowa, na pierwsze dziecko w rodzinie, a więc najstarsze z dzieci poniżej 18 roku życia, zależy od sytuacji materialnej, a ściślej od dochodu na osobę w rodzinie. Nie może on przekroczyć miesięcznie 800 zł, chyba, że członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, wówczas kwota dopuszczalnego dochodu na osobę jest wyższa i wynosi 1 200 zł. Obowiązek ustalania dochodu rodzin spoczywa na podmiocie realizującym program, co oznacza w praktyce, że MOPS nie mógł żądać od wnioskującego przedłożenia dokumentów potwierdzających ich wysokość.

Do 29 sierpnia br. złożono 3 396 wniosków na pierwsze dziecko, co w praktyce oznacza, że niemalże każdy wniosek wymagał uzgodnienia drogą elektroniczną lub poprzez korespondencję tradycyjną z właściwym urzędem skarbowym i ZUS. Rokiem bazowym do oceny sytuacji materialnej jest rok 2014, należało jednak uwzględnić dochód utracony lub pozyskany po upływie roku bazowego. (...) Wszystkie wnioski złożone od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. były rozpatrywane z uwzględnieniem okresu od daty wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do zakończenia pierwszego okresu zasiłkowego, a więc do września 2017 r. W okresie 3 miesięcy od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. wpłynęło 4 731 wniosków (...).

Z ogólnej liczby wniosków złożonych w tym okresie:

- 25 pozostawiono bez rozpatrzenia, z uwagi na nieuzupełnienie przez wnioskodawców dokumentów we wskazanym terminie,
- 106 pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu złożenia więcej niż jednego wniosku na to samo dziecko lub dzieci,
- 13 przekazano do gmin właściwych z uwagi na miejsce zamieszkania wnioskodawcy,
- 39 przekazano do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, który w ramach koordynacji ustala czy wnioskodawca może pobierać świadczenie wychowawcze na dziecko (dzieci) w przypadku, gdy jeden z rodziców pracuje poza granicami Polski.

Najwięcej, bo 3 364 wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego wpłynęło w kwietniu bieżącego roku.

Od 1 kwietnia do 1 lipca br. wydano 3 565 decyzji, w tym 112 odmawiających prawa do świadczenia wychowawczego, 7 umarzających postępowanie i 96 zmieniających, głównie z powodu utraty lub uzyskania dochodu. Do 29 sierpnia zakończono postępowanie w prawie wszystkich sprawach, które wpłynęły w omawianym okresie. W okresie od 1 lipca do 29 sierpnia wpłynęło kolejnych 154 wniosków. Stan liczby przyjętych wniosków na 29 sierpnia wynosił 4 885.

Począwszy od 1 kwietnia do 29 sierpnia wydano 4 668 decyzji, z których 1 103 po 1 lipca, w tym 109 odmawiających prawa do świadczenia programu „Rodzina 500+”, co spowodowało, że ostateczna liczba decyzji odmownych wyniosła 221. Po 1 lipca nie rozpatrzono dalszych 46 postępowań z powodu złożenia więcej niż jednego wniosku na to samo dziecko (dzieci). Liczba pozostawionych bez rozpatrzenia postępowań wzrosła ogółem do 152.

Do 29 sierpnia do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu skierowano 60 spraw o świadczenie 500+, dotyczące sytuacji, gdy jeden z rodziców pracuje poza granicami kraju. Wymieniony podmiot zwrócił 3 wnioski, w przypadku których nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W tej sytuacji Ośrodek podjął decyzje we własnym zakresie, natomiast 4 podjęte w ramach koordynacji decyzje przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej zostały przekazane do realizacji.

53 sprawy na dzień sporządzenia niniejszego opracowania pozostawały w trakcie rozpatrywania.

Do 29 sierpnia świadczenia wychowawcze zrealizowano wobec 6 302 dzieci, w tym 352 posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. W jednym przypadku świadczenie zrealizowano w naturze. Wnioski złożone po 1 lipca mają krótszy, miesięczny termin realizacji. Zgodnie z wolą ustawodawcy te z nich, które zostały złożone i w przyszłości będą wpływały do 10 dnia miesiąca, muszą zostać rozpatrzone i wypłacone w miesiącu ich złożenia.

Do pełnej obsługi elektronicznej wpłynęło 30 wniosków, z których 24 zostały rozpatrzone, natomiast 6 pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na fakt, że były to wnioski dotyczące dzieci, na które świadczenie zostało już przyznane.

Do 29 sierpnia do MOPS wpłynęło łącznie za pośrednictwem poczty elektronicznej i doręczonych tradycyjnie 4 885 wniosków.

Do 29 sierpnia wydano 4 447 decyzji przyznających świadczenia wychowawcze oraz 221 odmawiających. Finansowanie świadczeń nazywanych „500+” następuje w ramach dotacji celowej otrzymywanej z budżetu państwa. Dotacja celowa obejmuje koszty obsługi tego zadania i w 2016 roku wynosi 2% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze. Decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 22 lutego 2016 r. przyznano dotację w wysokości 15 523 582 zł, w tym 116 113 zł na koszty wdrożenia ustawy. 3 sierpnia br. kolejną decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego zwiększono budżet o kwotę 7 714 547 zł i łącznie kwota przyznanej dotacji wynosi 23 241 052 zł.

Z zestawienia wynika, że szacunkowe niedobory na całoroczną obsługę zadania wynoszą ok. 5 200 000 zł. Uzupełnienie niedoborów przewidziane jest na IV kwartał br. Okres przygotowawczy do realizacji zadania zapoczątkowany został w III dekadzie stycznia 2016 r., po podjęciu przez Prezydenta Miasta Inowrocławia decyzji o tym, że jego wykonywaniem będzie zajmował się MOPS w Inowrocławiu. Swoje stanowisko wyraził w upoważnieniach z dnia 26 lutego 2016 r. dla dyrektora i jego zastępcy do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach o świadczenia wychowawcze. Druki wniosków o to świadczenie udostępnione zostały mieszkańcom naszego miasta od 15 marca br. i można je było pobierać w następujących punktach:

- Biurze Obsługi Interesantów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu,
- siedzibach terenowych pracowników socjalnych,
- Biurze Obsługi Interesantów i Kontroli Urzędu Miasta Inowrocławia,
- Biurze Obsługi Interesantów Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia.

Druki były także dostępne na stronach internetowych: BIP MOPS Inowrocław, www.inowroclaw.pl i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Od 1 kwietnia wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego były przyjmowane w:

- Biurze Obsługi Interesantów MOPS,
- siedzibach terenowych pracowników socjalnych,
- Biurze Obsługi Interesantów Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia w godzinach od 7:30 do 18:00,
- od 24 maja w Biurze Obsługi Interesantów MOPS w godzinach 7:30 – 15.30 oraz we wtorki i czwartki w godzinach 7:30 – 18:00,
- od 4 lipca w Biurze Obsługi Interesantów MOPS w godzinach 7:30 – 15.30 oraz we wtorki czwartki w godzinach 7:30 – 17:00.

Drogą elektroniczną:

- portal Informacyjno-Usługowy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (PIU Empati@),
- elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej (ePUAP),
- Platformę Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS),
- bankowość elektroniczną.

Zarządzeniem nr 49/2016 z dnia 31 marca 2016 r. Prezydenta Miasta Inowrocławia dokonał zmian w regulaminie organizacyjnym MOPS i umożliwił utworzenie Sekcji Świadczeń Wychowawczych, realizującej nowe zadanie.

Na wniosek Dyrektora Ośrodka, Prezydent Miasta Inowrocławia upoważnił 65 pracowników jednostki do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń wychowawczych.

Prowadzenie nowego, adresowanego do ok. 5 000 wnioskodawców zadania wymagało właściwego przygotowania kadry do jego realizacji. Dużym

wsparciem była pomoc merytoryczna pracowników Referatu Spraw Społecznych Wydziału Spraw Społecznych. Pracownicy Ośrodka, w tym kadra kierownicza, uczestniczyli w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, podczas których omawiano praktyczne aspekty wdrażania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Pracownicy Ośrodka uczestniczyli także w szkoleniach organizowanych przez inne podmioty zewnętrzne (np. w zakresie oprogramowania obsługi świadczeń wychowawczych, świadczenie wychowawcze „500 plus”), jak i licznych szkoleniach wewnętrznych. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych było szczególnie ważne, ponieważ pracownicy jednostki nie realizowali dotychczas podobnych zadań.

Ograniczone możliwości lokalowe oraz okresowość masowego składania wniosków spowodowały, że w jednostce zwiększono zatrudnienie o 4 osoby. Ponadto do pracy przy realizacji tego zadania wykorzystano własne zasoby kadrowe poprzez oddelegowanie 3 osób oraz udział wszystkich chętnych do pracy poza własnymi obowiązkami zawodowymi. Łącznie w realizacji zadania uczestniczyło 67 pracowników zaangażowanych w różne etapy działania, w różnych przedziałach czasowych.

Realizacja Programu „500+” wymagała i wymagać będzie elastyczności w sprawach organizacyjnych i kadrowych, dlatego przebieg jego wykonywania poddany jest stałemu monitoringowi. Płynność wykonawczą utrudniało szereg czynników, w tym przede wszystkim duża liczba wniosków niepoprawnych, złożonych szczególnie w kwietniu, a więc w czasie kiedy ich wpływ był największy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu dołożył wszelkich starań, aby każdy wniosek został rozpatrzony terminowo”.

Anna Trojanowska:
Otwieram dyskusję.

Grzegorz Kaczmarek

Czy macie państwo sygnały, że środki finansowe, które otrzymują rodziny są wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem?

Jadwiga Kalinowska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu:

Jeśli chodzi o nieprawidłowe wykorzystanie środków, oczywiście że takie sytuacje się zdarzają. Nie mamy prawa wchodzić do mieszkań i sprawdzać. Mogę powiedzieć, że w dwóch przypadkach, gdzie wiedzieliśmy, że pieniądze zostaną przekazane na alkohol, sami zrealizowaliśmy świadczenie w formie zakupu potrzebnych rzeczy, ale to odbyło się w obecności pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Są przypadki, że wiemy o tym, ale nie możemy nic zrobić, udowodnienie nieprawidłowego wykorzystania środków graniczy z cudem.

Andrzej Kieraj:

Mija już pewien okres wypłacania tego rodzaju świadczenia. Czy te pieniądze wpływają do Miasta w takiej wysokości, jaka jest potrzebna, czy też będzie tak, że Urząd Miasta będzie musiał zaliczkować? Jakie jest pani zdanie w tej sprawie.

Jadwiga Kalinowska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu:

Jak do tej pory, środki wpływają w terminie. Październik zamkniemy spokojnie. W listopadzie mogą już być problemy. Czy środki wpłyną, tego nie wiem. Mogę powiedzieć tylko, że dotąd nie mamy wystarczających pieniędzy na dodatki celowe, ale jesteśmy dobrej myśli i te pieniądze będą. Nie jestem w stanie powiedzieć na tę chwilę, że mamy realne zagrożenie, ale nie wiem, jak będzie.

Grzegorz Gąsiorek – Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia:

Rzeczywiście początek był taki, że nie wszystkie samorządy miały środki finansowe na uruchomienie programu „500+”. Teraz, jeśli chodzi o świadczenia bieżące, mamy pieniądze na wypłaty, ale nigdy nie ma gwarancji, że te środki będą na 100 procent. Jak było w 2016 r. będzie można powiedzieć w styczniu 2017 r.

Pani Anna Mikołajczyk-Cabańska:

Na str. 4 mamy tabelę, w której podane są liczby – środowiska rodzinne ubiegające się o świadczenie wychowawcze wg liczby dzieci. W poz. 1 mamy liczbę wniosków: 3154 i liczbę dzieci:1. Czy mam rozumieć, że tyle rodzin ma tylko 1 dziecko?

Grzegorz Gąsiorek – Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia:

To nie jest tak. Na pierwsze dziecko jest ustalone kryterium dochodowe, natomiast na drugie i trzecie dziecko nie ustala się granicy.

Anna Trojanowska:

Nie widzę więcej osób chętnych do zabrania głosu. Zamykam dyskusję. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem informacji na temat funkcjonowania programu „Rodzina 500+” w Inowrocławiu”?

głosowanie: za – 4, przeciw – 0, wstrzym. się – 0.

Informacja uzyskała pozytywną opinię Komisji.

Ad.2. Sprawy wymagające opinii Komisji.

Anna Trojanowska:

Spraw wymagających opinii Komisji nie było.

Ad.3. Sprawy bieżące.

Anna Trojanowska:

Czy w sprawach bieżących są chętni do zabrania głosu?

W sprawach bieżących nikt głosu nie zabierał.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, zamykam posiedzenie Komisji. Komisja trwała do godz. 9¹⁵.

Przewodnicząca Komisji

Anna Trojanowska